

Technische vragen m.b.t. Memorandum Bestuursovereenkomst windenergie Wijk bij Duurstede

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
BBB	1	Hoe wordt geborgd dat de initiatiefnemer alle benodigde onderzoeken (zoals ecologische en gezondheidsimpactstudies) op tijd en conform de wettelijke eisen uitvoert?	Dit is een wettelijk vereiste voor vergunningverlening. Als dit niet wordt aangeleverd worden er geen vergunningen verleend en kan er ook geen windpark gebouwd worden.
	2	Zijn de procedures voor de coördinatie tussen provincie en gemeente duidelijk genoeg om juridische conflicten te voorkomen, vooral bij het verlenen van vergunningen?	Met de bestuursovereenkomst zijn de rollen van gemeente en provincie vastgelegd. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat er juridische conflicten zullen optreden en we zullen in nauwe samenwerking en afstemming het verdere proces vormgeven.
	3	Hoe wordt voldaan aan de wettelijke normen voor geluid, slagschaduw, en andere milieu-effecten, en wie houdt hierop toezicht?	Zonder dat voldaan wordt aan alle normen kan geen projectbesluit genomen worden en kunnen ook geen vergunningen verleend worden. De provincie ziet toe op het voldoen aan normen in relatie tot het projectbesluit en de gemeente ziet toe op het voldoen aan normen mbt vergunningen.
	4	Welke garanties zijn er dat de kosten voor de gemeente en provincie volledig worden verhaald via de initiatiefnemer? Wat gebeurt er bij budgetoverschrijdingen?	De anterieure overeenkomst, waarin dit kostenverhaal vastgelegd wordt, moet voor het ontwerp-projectbesluit getekend zijn door initiatiefnemer, daarmee is het kostenverhaal gegarandeerd. De gemaakte kosten worden op dat moment vastgesteld en eventuele overschrijdingen van verwachte kosten worden dan ook meegenomen in de overeenkomst.
	5	Hoe wordt de effectiviteit van het participatieproces gemeten? Worden bijvoorbeeld feedback van omwonenden en lokale betrokkenheid echt meegenomen in de besluitvorming?	Zoals toegezegd aan uw staten zal een evaluatie plaatsvinden van fase 2 van het door uw staten vastgestelde beleidskader lokaal eigendom en participatie. Deze evaluatie zult u dus ook van ons ontvangen.
	6	Wat gebeurt er als het project vertraging oploopt of als de opgewekte energie niet aan de doelstellingen voldoet?	Het uitgangspunt is dat het windpark conform de afspraken uit het klimaatakkoord voor 2030 gerealiseerd wordt. Mocht dit niet lukken, wordt het later, maar vertraging is geen reden tot het stoppen van het proces. Mocht het niet mogelijk blijken de verwachte 100 GWh te realiseren is er sprake van planuitval dat door middel van andere plannen in de regio opgevangen moet worden.
	7	Hoe wordt gewaarborgd dat de "best beschikbare technieken" (zoals genoemd in de overeenkomst) daadwerkelijk worden toegepast? Wordt dit gecontroleerd, en zo ja, door wie?	Aangezien voor windturbines reeds normen gelden wordt aan die normen getoetst. De techniekkeuze en eisen aan omgevingseffecten zullen bij de planuitwerking uitgewerkt worden en worden vastgelegd.
	8	Wat gebeurt er als de planning niet wordt gehaald, bijvoorbeeld als vergunningen of onderzoeken vertraging oplopen? Zijn er back-up scenario's?	Zie het antwoord op vraag 6
	9	Hoe wordt de belasting op bestaande infrastructuur, zoals wegen en kabels, gecompenseerd of beheerd?	Dit zijn kosten voor de initiatiefnemer die in de businesscase meegenomen moeten worden.
	10	Hoe wordt gecontroleerd dat alle afspraken met betrekking tot lokaal eigendom en participatie worden nageleefd?	Hiervoor wordt in fase 2 van het beleids- en toetsingskader een omgevingsovereenkomst gesloten tussen initiatiefnemers en de omgeving. In de overeenkomst komen de afspraken te staan over participatie, waaronder ook hoe de minimaal 50% lokaal eigendom vormgegeven wordt.

			Deze overeenkomst wordt door de provincie getoetst voordat de initiatiefnemer verder kan met het project.
	11	Wat zijn de sancties als de initiatiefnemer zich niet aan de afspraken houdt, bijvoorbeeld bij onvoldoende participatie of milieueisen?	Als de initiatiefnemer zich niet houdt aan de afspraken in de omgevingsovereenkomst kan de omgeving naar de rechter stappen. Als provincie Utrecht zullen we er ook op toezien dat afspraken worden nagekomen.
	12	Hoe wordt voorkomen dat lokale overlast (bijvoorbeeld geluid, slagschaduw en impact op natuur) structureel genegeerd wordt in de uitvoeringsfase?	Er zal een project m.e.r. opgesteld worden waarin onderzoek gedaan wordt naar exacte opstellingen. Hierin worden deze effecten duidelijk en daar wordt bij vergunningverlening op getoetst en in de bedrijfsfase vindt hierop toezicht en handhaving plaats.
	13	Zijn er uitgebreide onderzoeken gedaan naar de impact van de windturbines op de lokale flora en fauna, en wat zijn de specifieke mitigatiemaatregelen?	Voor het projectbesluit en betreffende vergunning (flora- en fauna activiteit) zullen deze gevolgen en eventuele maatregelen nog worden onderzocht.
	14	Hoe wordt de hoogte en het aantal turbines bepaald, en hoe wordt gegarandeerd dat deze minimale impact hebben op omwonenden?	Dit is onderdeel van het participatieproces tussen initiatiefnemer en omgeving. De wijze waarop dit zal plaats vinden zal vastgelegd worden in de omgevingsovereenkomst. Hierbij worden wel kaders meegegeven over hoeveel opwek verwacht wordt.
	15	Wat wordt verstaan onder minimale impact?	Dit zal met de omgeving besproken worden in het participatieproces.
	16	Hoe wordt de minimale impact getoetst voorafgaand aan de bouw?	Bij de vergunningverlening
	17	Worden de verwachtingen over minimale impact gemonitord tijdens de exploitatie van de turbines?	Ja, in de exploitatiefase vindt toezicht en handhaving plaats.
	18	Wat gebeurt er als de impact groter blijkt dan verwacht?	Als er meer effecten door het windpark geconstateerd worden dan toegestaan in de vergunningvoorwaarden, moet hierop gehandhaafd worden.
	19	Zijn er alternatieve locaties of energiebronnen overwogen, zoals zonne-energie op bedrijfsdaken of kleinschalige boerenmolens, en waarom zijn deze afgevalen?	Ja, de gemeente heeft hiervoor een participatieproces doorlopen en is tot een integraal plan gekomen om als gemeente energieneutraal te worden. Dit plan is vastgesteld door de gemeenteraad.
	20	Hoe wordt omgegaan met bewoners die bezwaar hebben tegen het project? Is er een onafhankelijke klachtenprocedure?	Bewoners kunnen zienswijzen indienen bij Gedeputeerde Staten t.a.v. het ontwerpbesluit en beroep instellen tegen het besluit bij de Raad van State.
	21	Hoe wordt lokaal eigendom georganiseerd, en hoe wordt verzekerd dat dit niet alleen symbolisch is maar daadwerkelijke zeggenschap biedt aan de omgeving?	Hiervoor wordt in fase 2 van het beleids- en toetsingskader een omgevingsovereenkomst gesloten tussen initiatiefnemers en de omgeving. In de overeenkomst komen de afspraken te staan over participatie, waaronder ook hoe de minimaal 50% lokaal eigendom vormgegeven wordt. Deze overeenkomst wordt door de provincie getoetst voordat de initiatiefnemer verder kan met het project.
	22	Hoe wordt gemeten of de communicatie en participatie voldoende is geweest volgens het Beleids- en Toetsingskader?	In de omgevingsovereenkomst komen ook afspraken te staan over communicatie en participatie. Dit zal worden getoetst.
		Inbreng IPO t.b.v. Commissiedebat Elektriciteitsnet Energie-infrastructuur & RES in relatie tot memo Bestuursovereenkomst Wijk bij Duurstede: Om een integraal beeld te krijgen van de haalbaarheid, effectiviteit en rechtvaardigheid van bovengenoemd	

		windenergieproject in Wijk bij Duurstede, binnen de context van de bredere netcongestieproblematiek, heeft de BBB-fractie nog aanvullende vragen n.a.v. het gestelde in het document van de IPO.	
	23	Is er bij de planning van het windenergieproject rekening gehouden met de huidige en verwachte netcongestie in de regio Utrecht? Zo ja, op welke manier?	Ja, er is afstemming geweest met netbeheerder Stedin en gekeken of het plan voor 2030 aansluitbaar is. Dit is het geval.
	24	Hoe wordt gegarandeerd dat het windpark in Wijk bij Duurstede daadwerkelijk kan worden aangesloten op het elektriciteitsnet zonder dat dit ten koste gaat van andere maatschappelijke prioriteiten, zoals woningbouw of ziekenhuizen?	Windenergieprojecten leveren elektriciteit terwijl projecten zoals woningbouw of ziekenhuizen elektriciteit nodig hebben. Windturbines zullen dus niet ten koste gaan van woningbouw of ziekenhuizen, maar eerder een positieve bijdrage leveren.
	25	Welke alternatieven zijn overwogen om de opgewekte windenergie te benutten bij een tekort aan netcapaciteit, bijvoorbeeld via batterijopslag of energiehubs?	In deze fase nog niet, maar hier zal mogelijk door de initiatiefnemer wel naar gekeken worden.
	26	Hoe wordt bepaald dat het windpark in Wijk bij Duurstede voorrang krijgt op andere projecten die ook afhankelijk zijn van schaarse netcapaciteit?	Dit is niet aan de orde. Netbeheerders volgen voor alle capaciteitsaanvragen dezelfde criteria (zie ook vraag 27).
	27	Is het provinciale beleidsinstrumentarium toereikend om prioriteiten te stellen en schaarse transportcapaciteit effectief te verdelen? Zo nee, wat is nodig om deze instrumenten te verbeteren?	Via provinciaal beleidsinstrumentarium (de P-MIEK) kan er wel prioriteit gegeven worden aan de realisatie van bepaalde energie-infrastructuurprojecten. De verdeling van (schaarse) transportcapaciteit is echter geen provinciale aangelegenheid. Daar gaan de netbeheerders over, a.d.h.v. het ACM prioriteringskader
	28	Gezien de beperkte transportcapaciteit, is windenergie in Wijk bij Duurstede de meest efficiënte manier om bij te dragen aan de RES-doelstellingen?	Ja, windenergie levert ruim 3 keer meer per aansluiting/kabel dan zonne-energie.
	29	Hoe wordt voorkomen dat opgewekte windenergie verloren gaat door congestie op het elektriciteitsnet?	Een betere balans tussen zon en wind draagt bij aan vermindering van netcongestie. Door meer opwek te realiseren in onze eigen provincie komen vraag en aanbod bovendien dicht bij elkaar. Op momenten met veel opwek door zon en wind en weinig vraag, kunnen parken soms even worden stilgezet. Daarover worden afspraken gemaakt met de netbeheerder en dit wordt meegenomen in de business case.
	30	Hoe weegt de fysieke ruimte die nodig is voor het windpark op tegen de beperkingen in netcapaciteit en de alternatieven die minder ruimte innemen, zoals energiehubs of waterstofproductie?	Energiehubs en waterstofproductie leveren geen elektriciteit. Beide hebben elektriciteitsopwekking nodig. Een windenergieproject kan deze elektriciteit leveren. Energiehubs en waterstof zijn dus geen alternatieven voor opwekking.
	31	Wat zijn de milieutechnische gevolgen van het windpark, en hoe wordt deze impact vergeleken met alternatieve energiedragers die mogelijk minder druk uitoefenen op het net en de ruimte?	Voor de vergelijking van de impact in verschillende gebieden is een planMER opgesteld. In een toekomstig projectMER worden verschillende opstellingen in een gebied met elkaar in beeld gebracht. Windenergie is een energiebron en geen drager.
	32	Wat zijn de gevolgen voor de uitvoerbaarheid van het project als het elektriciteitsnet in 2026 vol zit? Zijn er scenario's uitgewerkt voor uitstel of herziening van het project?	Zie antwoord op vraag 23. Er is zicht op capaciteit op het net voor dit project in 2030.

	33	Welke coördinatieafspraken zijn gemaakt tussen de provincie, netbeheerders en de initiatiefnemer om tijdige aansluiting en netcapaciteit te garanderen?	Er zijn geen afspraken gemaakt. Het is aan de initiatiefnemer om een capaciteitsaanvraag te doen bij de netbeheerder.
	34	In hoeverre hebben omwonenden en lokale bestuurders inspraak gehad in de keuze voor het windpark, gezien de schaarse netcapaciteit? Zijn alternatieven besproken in participatiebijeenkomsten?	De keuze voor het windpark is gemaakt door de gemeenteraad die gekozen heeft om het bevoegd gezag bij de provincie te laten hiervoor.
	35	Hoe wordt lokaal eigendom van het windpark afgestemd op de bredere vraagstukken rond netcongestie en transportcapaciteit?	Via lokaal eigendom is een lokale entiteit mede-eigenaar en daarmee kan deze lokale entiteit een directe rol spelen hierin.
	36	Hoe wordt ingezet op alternatieve energiebronnen zoals waterstof, groen gas, of warmte in de regio, en waarom zijn deze wel of niet gecombineerd met het windpark in Wijk bij Duurstede?	Een energiedrager is iets anders dan een energiebron. Het windpark kan mogelijk een rol spelen om waterstof te produceren of een link te hebben met de warmtevoorziening, zoals elektriciteit van de windmolens benutten voor warmtepompen of een collectief warmtesysteem. Dit zal echter in een latere fase bekeken moeten worden.
	37	Wat wordt gedaan om de druk op het elektriciteitsnet te verminderen door bijvoorbeeld het gebruik van warmtenetten of hybride systemen te stimuleren?	Hiervoor stellen gemeenten warmteprogramma's op en daarna wijkuitvoeringsplannen. De provincie ondersteunt de aanleg van collectieve systemen onder andere met co-financiering van studies en projecten. Daarnaast verkent de provincie haar rol in publieke warmtebedrijven.
		Technische vragen van fracties BBB & Forum voor Democratie in aanvulling op het agenderingsvoorstel	
		De Provincie Utrecht heeft een sleutelrol in het coördineren van projecten voor windenergie. In het kader van de bestuursovereenkomst met de Gemeente Wijk bij Duurstede is echter een mogelijke integriteitskwestie aan het licht gekomen. Bij de stemming in de gemeenteraad bleek een raadslid met stemrecht ook oprichter en bestuurder te zijn van de energiecoöperatie die financieel profiteert van het project. Dit roept vragen op over belangenverstrengeling en mogelijke schending van de afgelegde eed of belofte. Om die reden ontvangen wij graag antwoord op hieronder gestelde vragen:	
		Vragen over belangenverstrengeling:	
		Toetsing van integriteit	
	38	Is er bij de besluitvorming in de gemeenteraad van Wijk bij Duurstede een integriteitsonderzoek uitgevoerd, en zo ja, wat waren daarvan de resultaten?	Niet specifiek bij deze besluitvorming. Wel zijn eerder door bureau BING duidelijke handvatten geboden op basis van jurisprudentie, waar raadsleden zich aan hebben gehouden bij deze besluitvorming.
	39	Welke procedurele waarborgen zijn er in de gemeente Wijk bij Duurstede toegepast om mogelijke belangenverstrengeling te voorkomen?	Hiervoor zijn de vaste protocollen van de gemeente gevolgd.

	40	Zijn er richtlijnen voor raadsleden om zich te onthouden van stemming bij (schijn van) belangenverstrengeling?	Ja, deze zijn er en worden gevolgd.
		Rol van de energiecoöperatie	
	41	Wat is de exacte rol en betrokkenheid van de energiecoöperatie in het project? Is deze organisatie volledig transparant over haar bestuursleden en financiële belangen?	Op dit moment heeft coöperatie EWEC geen enkele formele rol in het project. De procesbegeleider van provincie spreekt met hen tijdens de participatie van fase 2 net zoals met andere stakeholders. De coöperatie EWEC volgt de coöperatieve principes en is daarmee dus volledig transparant en voor iedereen toegankelijk.
	42	Hoeveel procent van de opbrengsten uit het windpark komt terecht bij de energiecoöperatie, en hoe wordt gegarandeerd dat dit op eerlijke en transparante wijze wordt verdeeld?	In het beleidskader lokaal eigendom dat door uw Staten is vastgesteld is afgesproken dat er sprake moet zijn van minimaal 50% lokaal eigendom. Hier kan coöperatie EWEC een rol in spelen, maar dat zou ook door een andere lokale entiteit kunnen.
		Juridische gevolgen	
	43	Wat zijn de juridische consequenties voor de Provincie Utrecht als blijkt dat er sprake is van belangenverstrengeling in de besluitvorming van de gemeenteraad?	Geen
	44	Kan een mogelijke integriteitskwestie in de gemeenteraad van Wijk bij Duurstede gevolgen hebben voor de rechtsgeldigheid van de bestuursovereenkomst met de Provincie?	Nee
		Vragen over de bestuursovereenkomst:	
		Juridische afdwingbaarheid	
	45	Bevat de bestuursovereenkomst clausules die de Provincie beschermen tegen risico's die voortkomen uit integriteitskwesties in de gemeenteraad van een partnergemeente?	Nee
	46	Zijn er voorafgaand aan het sluiten van de bestuursovereenkomst verplichten voor de Provincie om integriteitsrisico's te onderzoeken bij de gemeente en betrokken partijen?	Nee
		Algemene vragen over dit onderwerp:	
		Regulering en toezicht	
	47	Welke wettelijke kaders en protocollen bestaan er momenteel om belangenverstrengeling in gemeentelijke besluitvorming te voorkomen?	Hier zijn wettelijke kaders en protocollen voor bij de gemeente zelf.
	48	Hoe ziet het toezicht van de Provincie eruit op de integriteit van samenwerkingen met gemeenten en energiecoöperaties?	Integriteit bij de gemeente is aan de gemeente zelf. Integriteit bij een energiecoöperatie is aan de ALV van de coöperatie.
		Vergelijkbare gevallen	
	49	Zijn er vergelijkbare situaties in andere gemeenten bekend waarin een energiecoöperatie met directie financiële belangen betrokken was bij een gemeenteraadsbesluit? Zo ja, hoe is hiermee omgegaan?	Nee, dit is niet het geval.
		Toekomstige samenwerkingen	

	50	Hoe wordt voorkomen dat dergelijke kwesties in toekomstige bestuursovereenkomsten opnieuw spelen?	Dit is niet aan de orde.
SGP	51	In de motie wordt gesproken over voorwaarden en in het memorandum/de overeenkomst over uitgangspunten. Waarom is er voor een ander woord gekozen, wat een andere(minder verstrekkende) betekenis heeft?	Omdat dit meer past bij wat deze punten zijn, namelijk uitgangspunten voor het verdere proces.
	52	“Wat betekenen de voorwaarden van de gemeenteraad concreet voor het proces tot het projectbesluit? En is er voor de gemeente(raad) de mogelijkheid om de provincie gaande het proces op onderdelen(aansluitend bij de voorwaarden zoals vermeld in de motie) bij te sturen? “	De rol van bevoegd gezag ligt bij de provincie, dus besluitvorming over een projectbesluit ligt bij de provincie. Formeel heeft de gemeente daar dus geen besluitvormende rol in. Dit neemt niet weg dat de gemeente natuurlijk wel partner is via de bestuursovereenkomst en dat uitspraken van de gemeente(raad) door de provincie serieus genomen worden. Ook zal de gemeente zienswijzen kunnen indienen op het ontwerp-projectbesluit als zij daar aanleiding toe ziet.